

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

સત્રાંત પરીક્ષા જુલાઈ : 2012

- સૂચના : 1. તમામ પ્રશ્નોના જવાબ ફરજિયાત છે.
2. જ્યાં સુધી ખંડનિરીક્ષક ન જણાવે ત્યાં સુધી જવાબ લખવાનું શરૂ કરવું નહિ.
3. જવાબપત્રકની પાછળ આપેલ સૂચનાઓ કાળજીપૂર્વક વાંચ્યા બાદ જવાબ લખવાનું શરૂ કરવું.
4. પરીક્ષાર્થીઓએ પ્રશ્નપત્ર અને જવાબપત્ર બંને ખંડ-નિરીક્ષકને એક સાથે પરત કરવાનું અનિવાર્ય છે. આથી કોઈપણ પરીક્ષાર્થીએ પ્રશ્નપત્ર પોતાની સાથે લઈ જવાનો આગ્રહ રાખવો નહિ. પ્રશ્નપત્ર સાથે લઈ જનાર વિદ્યાર્થી આ પરીક્ષા માટે ગેરલાયક ઠરશે.
5. વૈકલ્પિક પસંદગીના દરેક પ્રશ્નના ઉત્તર માટે ચાર વિકલ્પ જણાવ્યા છે. જેમાંથી એક સાચો હોવાની શક્યતા છે. સાચો જવાબ પસંદ કરી જવાબપત્રકમાં યોગ્ય ખાનામાં (x) નિશાની કરો.
6. જે વિદ્યાર્થી પોતાનો સાચો નોંધણી નંબર નહીં દર્શાવે તેનું પરિણામ રદ થશે.

અભ્યાસક્રમ : સર્ટિફિકેટ ઈન ટૂરિઝમ માર્કેટીંગ (CTM)

નોંધણી નંબર : _____

પાઠ્યક્રમ : પ્રવાસન બજાર વ્યવસ્થા (TS-06)

તારીખ : 07/07/2012

સમય : 03.00 to 06.00

કુલ ગુણ : 100

1	વિશ્વનો સૌથી ઝડપી ઉદ્યોગ કયો ? (A) કાપડ (B) પ્રવાસન (C) દૂધ (D) એકપણ નહીં
2	1995માં વિશ્વમાં પર્યટકોની કુલ સંખ્યા કેટલા કરોડ હતી ? (A) 75.56 (B) 25.56 (C) 56.74 (D) એકપણ નહીં
3	ઘંઘાદારી સાહસોની સફળતા માટે શાની જરૂરિયાત વધારે સ્વીકારાઈ છે ? (A) બજાર વ્યવસ્થા (B) બેંક લોન (C) માર્કેટીંગ (D) એકપણ નહીં
4	ઘંઘાદારી સાહસોમાં માર્કેટીંગની જરૂરિયાત કેમ પડી ? (A) ઉપાદન વધારે (B) સ્પર્ધા વધારે (C) કંપનીઓ વધારે (D) એકપણ નહીં
5	બજારવ્યવસ્થાએ કેવી પ્રક્રિયા છે ? (A) રાષ્ટ્રીય (B) સામાજિક (C) આંતરરાષ્ટ્રીય (D) એકપણ નહીં
6	બજારવ્યવસ્થા કેવી રીતે ચાલતી પ્રક્રિયા છે ? (A) ક્રમે-ક્રમે (B) સતત (C) ધીમી-ધીમી (D) એકપણ નહીં
7	આર્થિક વિચારોમાં ક્રાંતિ ઉદભવી એમ કોણે કહ્યું ? (A) કેઈથ (B) ગિલ્બર્ટ (C) બેઈલી (D) એકપણ નહીં
8	ગિલ્બર્ટના મતે બજારવ્યવસ્થાના કેટલા તબક્કા જોવા મળે છે ? (A) 5 (B) 6 (C) 3 (D) એકપણ નહીં
9	વેચાણ કોના પર આધારિત છે ? (A) વસ્તુ (B) કિંમત (C) વિક્રેતા (D) એકપણ નહીં
10	બજારવ્યવસ્થા કોના પર નિર્ભર છે ? (A) ગ્રાહક (B) વિક્રેતા (C) વેચાણ (D) એકપણ નહીં
11	બજારવ્યવસ્થાનો ઉપયોગ ગ્રાહકના સંતોષ દ્વારા શું મેળવવાનો છે ? (A) કિંમત (B) નફો (C) વેચાણ (D) એકપણ નહીં
12	પેઢીનું મુખ્ય કાર્ય કયું ? (A) વિતરણ (B) નફો (C) ઉત્પાદન (D) એકપણ નહીં
13	પ્રવાસન પેદાશનું મૂલ્યાંકન થઈ શકે ખરું ? (A) ના (B) હા (C) હા કે ના (D) એકપણ નહીં
14	ગ્રાહકલક્ષી બજાર વિચારસરણી પેઢી માટે કેવી છાપ ઉભી કરે છે ? (A) ખરાબ (B) સારી (C) નહીંવત (D) એકપણ નહીં

15	ઉદ્યોગમાં કેવા ધંધાનું વર્ચસ્વ હોય છે ? (A) મોટા (B) નાના (C) ભારે (D) એકપણ નહીં
16	પર્યટક પેદાશ નહિ, પરંતુ શું ખરીદે છે ? (A) પેદાશ (B) અનુભવ (C) વસ્તુ (D) એકપણ નહીં
17	બજારવ્યવસ્થાએ ધંધામાં કોની સાથે સંકળાયેલ છે ? (A) વાહન (B) કિંમત (C) વ્યક્તિ (D) એકપણ નહીં
18	બજારવ્યવસ્થાનો સંબંધ કેટલા પાસા પર આધારીત છે ? (A) ત્રણ (B) બે (C) ચાર (D) એકપણ નહીં
19	અસરકારક માર્કેટિંગ વ્યવસ્થા વિકસાવવાનું પહેલું પગથિયું કયું ? (A) વસ્તુ (B) કિંમત (C) શૈક્ષણિક (D) એકપણ નહીં
20	માર્કેટિંગ મેનેજર વ્યવહારમાં સફળ બને તે માટે શું હોવું જોઈએ ? (A) વૈયક્તિક (B) સામાજિક (C) આંતરિક (D) એકપણ નહીં
21	અંદાજપત્ર કયા પાસાને ધ્યાનમાં રાખે છે ? (A) બજાર વ્યૂહરચના (B) બજાર કિંમત (C) બજાર વેચાણ (D) એકપણ નહીં
22	બજારનું કેવી જરૂરિયાતવાળા જૂથોમાં વિભાજન કરવું ? (A) જુદી-જુદી (B) બંને (C) સરખી (D) એકપણ નહીં
23	કયા માર્કેટિંગમાં ગ્રાહકની પસંદગી પર ધ્યાન આપતું નથી ? (A) જરૂરીયાત (B) વ્યાપક (C) લક્ષ્યાંકિત (D) એકપણ નહીં
24	સંભવિત પર્યટકોના પ્રવાસ અંગે શાનો અભ્યાસ કરવો ? (A) વર્તન (B) વ્યવહાર (C) વલણો (D) એકપણ નહીં
25	બજાર વિભાજનનો હેતુ ખર્ચના સંદર્ભમાં શું સિદ્ધ કરવાનો છે ? (A) બિન અસરકારક માર્કેટિંગ (B) અસરકારક માર્કેટિંગ (C) નફો (D) એકપણ નહીં
26	બજારને કેવા ભૌગોલિક એકમોમાં વહેંચી શકાય ? (A) પ્રદેશ (B) વાતાવરણ (C) ગ્રાહક (D) એકપણ નહીં
27	પર્વતીય સ્થળોનો પ્રચાર કયા સ્થળોએ કરવો ? (A) કુદરતી સૌંદર્યવાળા (B) પર્વતોવાળા (C) પર્વતો ન હોય (D) એકપણ નહીં
28	રાજસ્થાનના રણપ્રદેશના પ્રવાસનની જાહેરાત કયાં કરી શકાય ? (A) યુરોપ (B) યુ. કે. (C) ચીન (D) એકપણ નહીં
29	જમ્મુ-કાશ્મીર પ્રવાસન પ્રચાર કયાં કરી શકાય ? (A) ગુજરાત (B) મુંબઈ (C) ચેન્નઈ (D) એકપણ નહીં
30	પ્રવાસન બજારને કયા પરિબળ પર ધ્યાન રાખી વર્ગીકૃત કરાય ? (A) જનસંખ્યા (B) આર્થિક સ્થિતિ (C) ધાર્મિક સ્થિતિ (D) એકપણ નહીં
31	ભારતમાં આવતા લાંબા અંતરવાળા પર્યટકો કેવા હોય છે ? (A) બાળકો સાથેના (B) બાળકો વગરના (C) કુટુંબ સાથેના (D) એકપણ નહીં
32	સાહલક્ષી પ્રવાસન કેવી વ્યક્તિઓને ધ્યાનમાં લે છે ? (A) ધંધાદારી (B) વ્યવસાયિક (C) સાહસિકો (D) એકપણ નહીં
33	કેવા વ્યક્તિત્વ ધરાવતા પર્યટકો વધારે છે ? (A) બહિર્મુખ (B) અંતર્મુખ (C) બંને (D) એકપણ નહીં
34	જનસંખ્યા વિષયક વિભાજનમાં વ્યક્તિઓનું કયું પાસું જુદું પડે ? (A) વર્તન (B) માનસશાસ્ત્રી (C) શિક્ષણ (D) એકપણ નહીં
35	કેવા ગ્રાહક સારી સેવા આપતી પેદાશ પસંદ કરે છે ? (A) કરકસરીયા (B) ગુણવત્તા પ્રિય (C) સેવા ઈચ્છુક (D) એકપણ નહીં
36	ગુણવત્તા પ્રિય ગ્રાહકનો સંબંધ વસ્તુની કિંમત નહીં પણ શાની સાથે છે ? (A) માન (B) મોભા (C) પ્રતિષ્ઠા (D) એકપણ નહીં
37	સંગઠન પ્રત્યે અનન્ય ભક્તિ ધરાવતા હોય તેને કોટલર કેવા કહે છે ? (A) હળવી વફાદારવાળા (B) વફાદારી બદલનાર (C) અત્યંત વફાદાર (D) એકપણ નહીં

38	વફાદારી ધરાવનાર ગ્રાહકને કંપની વિના મૂલ્યે શાની સગવડ આપે છે ? (A) રહેઠાણ (B) કપડા (C) જમવા (D) એકપણ નહીં
39	ભારત માટે નેપાળ-બાંગ્લાદેશ કેવા અંતરવાળા બજાર છે ? (A) ટૂંકા (B) લાંબા (C) મધ્યમ (D) એકપણ નહીં
40	ગ્રાહકોને ઓળખવા માટે કોણ મદદરૂપ થાય છે ? (A) વસ્તુ (B) બજાર (C) કિંમત (D) એકપણ નહીં
41	ભારતમાં પર્યટકો મોકલતા દેશોમાં કયું સ્થાન છે ? (A) ત્રીજું (B) ચોથું (C) પહેલું (D) એકપણ નહીં
42	1972થી કયા પર્યટકોના આગમનમાં વધારો થતો રહ્યો ? (A) યુરોપ (B) કેનેડા (C) અમેરીકા (D) એકપણ નહીં
43	ઓફ-સીઝનમાં પણ સ્થાનિક બજારને આકર્ષવા કોણ પ્રયત્નો કરે ? (A) લક્ષદ્વિપ (B) આંદામાન (C) ગોવા (D) એકપણ નહીં
44	માહિતીને પદ્ધતિસર આગળ વધારવામાં આવે તો શું થાય ? (A) વિશ્વસનીયતા (B) સંપૂર્ણતા (C) તટસ્થતા (D) એકપણ નહીં
45	કોના મતે પરિપૂર્ણતા અને તટસ્થ એટલે બજાર સંશોધન ? (A) ટૂલ (B) ગ્રીન (C) ટેઈલર (D) A અને B
46	સંશોધનને કેટલા વિભાગમાં વહેંચી શકાય ? (A) ત્રણ (B) ચાર (C) આઠ (D) એકપણ નહીં
47	બે કે બે થી વધુ પરિબળો વચ્ચે કાર્ય-કારણ સમજવા માટેનું પરિબળ કયું ? (A) અચલિત પરિબળ (B) ચલિત પરિબળ (C) ઘટિત પરિબળ (D) એકપણ નહીં
48	નાની સંખ્યા પસંદ કરવા આંકડાશાસ્ત્રની કઈ પદ્ધતિનો ઉપયોગ કરવો ? (A) સ્ટેટેસ્ટીક (B) નિદર્શન (C) અર્થશાસ્ત્ર (D) એકપણ નહીં
49	પક્ષપાતને અવકાશ ન રહે તે માટે કઈ પદ્ધતિ અમલમાં આવી ? (A) નિદર્શન (B) યદ્યદ્ય (C) સ્તરિત (D) એકપણ નહીં
50	કઈ પદ્ધતિમાં વસ્તીના ભિન્ન-ભિન્ન ભાગોમાંથી નમૂના પસંદ કરાય ? (A) નિદર્શન (B) સ્તરિત (C) પદ્ધતિસર (D) એકપણ નહીં
51	બજાર સર્વેક્ષણ પદ્ધતિ કેવી પુરવાર થઈ છે ? (A) ખર્ચાળ (B) બિનખર્ચાળ (C) વ્યવહારુ (D) એકપણ નહીં
52	કાળજીપૂર્વક તૈયાર ન કરેલી પ્રશ્નાવલી શું ગુમાવી બેસે છે ? (A) ચોકસાઈ (B) માનસિકતા (C) તટસ્થતા (D) એકપણ નહીં
53	જ્યારે પ્રશ્નાવલી તૈયાર થાય ત્યારે કેવા પ્રશ્નોથી દૂર રાખવાં ? (A) અસ્પષ્ટ (B) સ્પષ્ટ (C) ગૂંચવાડાવાળા (D) એકપણ નહીં
54	શું તમને સેવાથી સંતોષ છે ? એ પ્રશ્ન કેવો છે ? (A) સ્પષ્ટ (B) સંતોષકારક (C) અસ્પષ્ટ (D) એકપણ નહીં
55	કોમ્પ્યુટર દ્વારા પ્રશ્નાવલી ઉપયોગ કરતાં પહેલાં શું ચકાસી લેવું ? (A) કોમ્પ્યુટર પ્રોગ્રામ (B) કોમ્પ્યુટર ડેટા (C) કોમ્પ્યુટર ડીશ (D) એકપણ નહીં
56	બીચ અંગેનો અસંતોષ શાના કારણે હોય શકે ? (A) ચોખ્ખાઈ (B) દૂર (C) ચિત્રો (D) એકપણ નહીં
57	પ્રતિભાવોનો સમૂહ શાનું પ્રતિબિંબ પૂરું પાડે છે ? (A) ભૂતકાળ (B) વર્તમાન (C) પ્રવર્તમાન (D) એકપણ નહીં
58	સંશોધન દ્વારા માહિતી ચકાસવી એ કેવી કુશળતા માગી લે છે ? (A) રાજનીતિક (B) ટેકનિકલ (C) શૈક્ષણિક (D) એકપણ નહીં
59	લોકોનો સંપર્ક કરવાની પ્રક્રિયા એટલે શું ? (A) ક્ષેત્ર અભ્યાસ (B) જન અભ્યાસ (C) બજાર અભ્યાસ (D) એકપણ નહીં
60	સ્પર્ધાત્મક વિશ્લેષણ દ્વારા શાનો અર્થ સમજી શકાય ? (A) બજાર (B) વસ્તુ (C) સ્પર્ધા (D) એકપણ નહીં
61	આગ્રા શાને લીધે ઈજારાશાહી ભોગવે છે ? (A) દરગાહ (B) મંદિરો (C) તાજમહાલ (D) એકપણ નહીં

62	હિંસામાં વધારો કરવું તે કેવું કહેવાય ? (A) સંરક્ષણાત્મક (B) આક્રમક (C) બિનઆક્રમક (D) A અને B
63	ગરમ પ્રદેશના લોકો ઉનાળામાં ઠંડક માટે ક્યાં જાય છે ? (A) સમુદ્ર કિનારે (B) ગિરીમથકો (C) રિસોર્ટ (D) એકપણ નહીં
64	ચોક્કસ સ્થળોએ પ્રવાસ કરતાં પર્યટકોની સંખ્યા શાના પર બદલાય છે ? (A) મોસમ (B) ઋતુ (C) બજાર (D) એકપણ નહીં
65	નવી એરલાઈન્સ શરૂ કરવાનો ક્ષેત્રમાં શાની જાણકારી જરૂરી છે ? (A) પ્રવાસી (B) બજાર (C) વિસ્તાર (D) એકપણ નહીં
66	સરકારની કઈ નીતિની સાથે ભારતના બજારના પ્રવાહો ઝડપી બદલાય છે ? (A) આર્થિકનીતિ (B) સામાજિકનીતિ (C) ઉદારીકરણ (D) એકપણ નહીં
67	ભાવિ માંગના આધારે શું નક્કી થતું હોય છે ? (A) વેપાર (B) પેદાશ (C) બજેટ (D) એકપણ નહીં
68	અક્ષરધામ ક્યા શહેરમાં આવેલું છે ? (A) ગાંધીનગર (B) વડોદરા (C) સુરત (D) એકપણ નહીં
69	પર્યાવરણ જાળવણીમાં શું આવે ? (A) કુદરત (B) દરિયાકિનારો (C) સાધન સંપત્તિ (D) એકપણ નહીં
70	વિસ્થાપનમાં શું આવી શકે ? (A) જમીન (B) હોટલ (C) સાધન (D) એકપણ નહીં